

**Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva
a prevencie, ul. M.R.Štefánika 15, 902 01 Pezinok**

Budúci školák – čo by mal zvládnuť?

Motorika

Jemná motorika :

- trojhranný úchop (ceruzka leží na prostredníku, drží ju palec a ukazovák)
- zvládnutie kresby domu, stromu, slnka, postavy,
- zvládnutie drobných motorických zručností bez väčších ťažkostí,
- samostatné jedenie a obliekanie,
- strihanie pozdĺž čiary, vyfarbovanie,
- schopnosť podpísať sa krstným menom,

Hrubá motorika :

- harmonizácia celkovej pohyblivosti – koordinovanosť pohybov a udržanie rovnováhy,
- realizácia cielených pohybových zručností (státie bez opory na jednej nohe, skákanie na jednej nohe, kopanie do lopty, chytanie a hádzanie lopty, schádzanie po schodoch, kotrmelce, drepy)

Reč

Rečový prejav dieťaťa sa približuje reči dospelého, čo predpokladá :

- dostatočnú zrozumiteľnosť reči, bez chýb pri vyslovovaní jednotlivých hlások,
- schopnosť adekvátne sa vyjadriť, pohotovo a presne označiť názvy predmetov a vecí v okolí (koncom predškolského veku by malo dieťa poznať cca 2500-3000 slov),
- schopnosť rozprávať p rôznych udalostiach súvisle – bez zarážok, neplynulosti a gramatických chýb,
- schopnosť porozumieť, realizovať, zopakovať zložité príkazy,

Pamäť a koncentrácia pozornosti

- schopnosť zapamätať si názvy predmetov a vecí v okolí, názvy čísel, tvarov, farieb, dní v týždni, ročných období,
- schopnosť zapamätať si texty hádaniek, riekaniek alebo piesní,
- schopnosť sústrediť sa na cielenú činnosť,
- schopnosť zotrvať pri jednej činnosti (krátkodobá aj dlhodobá výdrž pozornosti),
- kritické pozorovanie (úlohy typu : Čo chýba na obrázku?, Čo nie je nakreslené?),

Pracovná spôsobilosť

- túžba po nových poznatkoch,
- radosť z úspešného riešenia úloh,
- odolnosť voči rušivým vplyvom a únave,
- schopnosť ovládnuť túžbu po pohybe,
- schopnosť prispôbiť sa organizovanej činnosti,

Emočná zrelosť

- schopnosť znášať súťaž,
- odlúčenie od rodičov,
- podriadenie sa autorite a plnenie zadaných úloh a príkazov,
- schopnosť prekonať drobné neúspechy a prehry,
- schopnosť vôľou ovládať impulzívny prejav hnevu,
- schopnosť vyjadriť svoje pocity (hnev, smútok, radosť, túžbu po niečom) primeraným spôsobom, ubúdanie impulzívnych reakcií,
- schopnosť brať ohľad na pocity iných ľudí,

Sociálna zrelosť

- potreba stýkať sa s rovesníkmi a podriaďiť sa záujmom skupiny,
- schopnosť vytvárať uspokojivé vzťahy v rovesníckej skupine i vo vzťahu k dospelým autoritám,
- schopnosť prevziať rolu školáka,
- schopnosť podriaďiť sa predpísaným pravidlám (sedieť v lavici, nerozprávať bez dovolenia a pod.),

Ako zlepšiť nerovnomerne sa rozvíjajúce oblasti ?

Na tomto mieste Vám ponúkame niekoľko jednoduchých cvičení a hier, prostredníctvom ktorých možno hravou a nenásilnou formou zlepšovať niektoré nerovnomerne sa rozvíjajúce oblasti psychomotorického vývinu dieťaťa.

Ako zlepšiť jemnú motoriku?

- trhaním, stláčaním papiera, špongie, loptičky, gumového kolieska – posilňuje ruky,
- krúžením a kmitaním ramien, predlaktí, zápästí a prstov obidvoch rúk,
- kreslením a maľovaním na veľké plochy,
- modelovaním rôznych postavičiek a predmetov,
- spájaním predkreslených bodov alebo čísiel, z ktorých vznikne obrázok, hľadaním správnej cesty z bludiska,
- používaním rôznych pracovných listov na grafomotoriku,
- strihaním papiera,
- hrou sa „ na Popolušku“ (preberaním a triedenie korálok, gombíkov, kociek, hračiek a pod.)
- hrou rôznych spoločenských hier, skladaním puzzle, mozaík, skladačiek alebo stavebníc (lego, Duplo),
- hrou s jojom – zlepši sa tým koordinácia ruka – oko,

Ako zlepšiť hrubú motoriku?

- hrami s loptou (chytaním, triafaním, kotúľaním, kopaním do lopty, podávaním si lopty ponad hlavu a pod.),
- triafaním do balónu, preskakovaním gumy alebo veľkého švihadla, skákaním na trampolíne,
- státím na jednej nohe vzpriamene, v predklone alebo záklone,
- prekračovaním malých aj väčších predmetov na zemi, chodením po schodoch so striedaním nôh,
- podliezaním popod motúz alebo stoličku,

Ako zlepšiť reč?

Ak rečový vývin dieťaťa neprebíha podľa normy, je potrebné navštíviť logopéda. Sociálne prostredie vo výraznej miere ovplyvňuje vývin reči dieťaťa. Je dôležité cielene stimulovať jazykové schopnosti dieťaťa.

- realizácia dýchacích cvičení samostatne (hlboký nádych nosom pri zatvorených ústach, výdych ústami do pierok, vrtulníčkov, vaty a pod.) alebo v prepojení s motorickými cvičeniami,

- precvičovaním pohyblivosti pier (úsmev bez/so zubami, špúlenie pier), líc(nafukovanie, vťahovanie jedného/obidvoch líc), jazyka (vyplazenie, vtiahnutie jazyka, oblizovanie pier – hornej, dolnej, dookola, kmitanie zľava doprava, urobiť s jazykom vo vnútri úst „cukrík“), sánky (cvakanie zubami zahryznutie do hornej/dolnej pery),
- rozlišovanie rozdielnych i podobných zvukov okolo nás (auto, električka, zvuky zvierat),
- rozoznávanie jednoduchého rytmu, melódií piesní,
- čítaním, rozprávaním si príbehov podľa obrázkov,

Ako zlepšiť pamäť (sluchovú, zrakovú, číselnú) a koncentráciu pozornosti?

- hrou na „ tichú poštu“(šepkáme si s dieťaťom slová, vety a dieťa sa snaží zapamätať si ich čo najviac, prípadne v správnom poradí),
- hrou na „povedz, čo som schoval“ (prezrieme si spoločne 5-10 predmetov, dieťa ich pomenuje, odíde z miestnosti a po príchode má určiť, ktorý predmet zmizol),
- určovaním poradia predmetov (hračiek, potravín v obchode, geometrických tvarov, čísiel a pod.), ktoré sme predtým dieťaťu ukázali,
- hrou s pexesom, hľadaním odlišností na podobných obrázkoch,

- sledovaním, čo na niektorom obrázku chýba alebo čo je na ňom navyše,
- kladením otázok po dopozieraní si obľúbenej knižky, prečítaní rozprávky, vypočutí príbehu, na ktoré má dieťa odpovedať,
- prerozprávaním vypočutých príbehov, zážitkov,
- vytlieskávaním, vydupkávaním, vyklopkávaním pomalého, rýchleho rytmu,
- vedením dieťaťa k dokončeniu začatej činnosti,